

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Oddelek za
umetnostno
zgodovino

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

Naziv: prvostopenjski študijski program
Umetnostna zgodovina

Trajanje: 3 leta

Točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednji smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Umetnostna zgodovina proučuje zgodovino različnih področij likovne umetnosti (mdr. slikarstva, kiparstva, arhitekture, umetne obrti) vseh obdobj. Je historična veda, ki zahteva dobro poznavanje časa, v katerem so likovna dela nastala, njihovo natančno oblikovno in vsebinsko analizo ter poznavanje zgodovine raziskav posameznega dela.

Umetnostno zgodovino lahko na prvi stopnji študirate samostojno (enopredmetna smer) ali v povezavi z enim od številnih študijskih programov (dvopredmetna smer), ki jih ponuja Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. Enopredmetna smer je edini študijski program umetnostne zgodovine v Sloveniji, ki študentom omogoča osredotočenje na umetnostno zgodovino. Dvopredmetna smer pa omogoča smiselno povezovanje s sorodnimi humanističnimi in družboslovnimi področji.

Predmetnika obeh študijskih smeri sta sestavljena iz nabora istih predmetov, le da so za študente in študentke enopredmetne smeri večinoma vsi obvezni, za študente dvopredmetne smeri pa so obvezni le nekateri, drugi pa so izbirni, saj je le polovica njihovega predmetnika namenjena umetnostnozgodovinskim predmetom, druga pa je vezana na njihov drugi študijski program.

Predmeti se izvajajo v obliki predavanj, vaj in terenskega dela. Terenskega dela je v okviru študija umetnostne zgodovine precej, saj je pomembno, da si likovne spomenike, s katerimi se ukvarjamo, ogledamo tudi sami. Zato so sestavni del študija umetnostne zgodovine tudi večdnevne strokovne ekskurzije. Oddelek za umetnostno zgodovino zelo dobro sodeluje tudi z različnimi umetnostnozgodovinskimi ustanovami (muzeji in galerije, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Restavratorski center, INDOK center Ministrstva za kulturo), ki v svoje aktivnosti pogosto vključujejo tudi naše študente in študentke.

Študenti in študentke se lahko vključite tudi v različne občudijske dejavnosti, npr. muzeološki krožek, in različne projekte, ki jih organiziramo posamezni učitelji in učiteljice Oddelka za umetnostno zgodovino. Za občudijske dejavnosti pa zelo aktivno skrbijo tudi študentsko društvo Kunsthistorik. Poleg ekskurzij za študente in študentke pripravljajo tudi vodstva po aktualnih razstavah ter pogovore z umetniki in organizatorji razstav. Med rednimi dejavnostmi so tudi Artkusije in izdajanje revije Artfiks.

Predmetnik

(skupni nabor predmetov eno- in dvopredmetne smeri)

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v občo umetnostno zgodovino	60			60	5
2. Umetnost starega veka I	60			60	5
3. Obdobni predmeti	120			120	10
4. Proseminar iz obče umetnostne zgodovine		30		30	3
5. Latinski jezik I		45		45	4
6. Terenske vaje I		30		30	3
2. semester					
7. Uvod v ikonografijo	60			60	5
8. Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi I	60			60	5
9. Slovenska umetnost srednjega veka I	60			60	5
10. Slovenska umetnost novega veka I	60			60	5
11. Proseminar iz slovenske umetnostne zgodovine		30		30	3
12. Latinski jezik II		45		45	4
13. Terenske vaje II		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
14. Slovenska umetnost srednjega veka II	60			60	5
15. Slovenska umetnost novega veka II	60			60	5
16. Obdobni predmeti	120			120	10
17. Proseminar iz ikonografije		30		30	3
18. Latinski jezik III		45		45	4
19. Terenske vaje III		30		30	3
4. semester					
20. Uvod v slovensko umetnostno zgodovino	60			60	5
21. Umetnost starega veka II	60			60	5
22. Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi II	60			60	5
23. Proseminar iz slovenske umetnosti		30		30	3
24. Latinski jezik IV		45		45	4
25. Terenske vaje IV		30		30	3
26. Izbirni predmet(i)				60	5

3. letnik

5. semester

27. Muzeologija	30	30	60	5
28. Fotografija in mediji sodobne umetnosti	60		60	5
29. Izbirni predmet			60	5
30. Zunanji izbirni predmet(i)			180	15

6. semester

31. Konservatorstvo	30	30	60	5
32. Umetnostni sistemi in razstavljanje sodobne umetnosti	30	30	60	5
33. Umetnostne tehnike in restavratorstvo	30		30	3
34. Zgodovina estetike	60		60	5
35. Izbirni predmet			60	5
36. Zaključna seminarska naloga			20	7

Obdobni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi I/ Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi II	60			60	5
2. Umetnost novega veka v Zahodni Evropi I/ Umetnost novega veka v Zahodni Evropi II	60			60	5

Za natančno verzijo predmetnikov obeh študijskih smeri gl. njuno spletno različico.

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v občo umetnostno zgodovino

Predmet študente in študentke seznanja z umetnostno zgodovino kot znanstveno disciplino. Na kratko jim predstavi njen zgodovinski razvoj, temeljno strokovno terminologijo, najpomembnejše metode in teoretske pristope.

Uvod v slovensko umetnostno zgodovino

Predmet uvaja študente in študentke v metodologijo in dosežke slovenske umetnostne zgodovine ter zgodovino raziskovanja in znanstvenega vrednotenja zgodovine likovne umetnosti na Slovenskem od zgodnjega srednjega veka do danes ter jih seznanja z najpomembnejšo bibliografijo.

Uvod v ikonografijo

Pri predmetu študenti in študentke spoznajo ikonografijo kot eno temeljnih umetnostnozgodovinskih metod oz. disciplin ter obvladajo teoretična izhodišča za pravilno razumevanje in ustrezno strokovno interpretacijo vsebine likovnega dela.

Terenske vaje I–IV

Terenske vaje so namenjene neposrednemu praktičnemu srečevanju študentov in študentk s spomeniki likovne umetnosti – s spomeniški objekti nepremične kulturne dediščine na terenu ali spomeniki premične dediščine, ki jih hranijo muzejske in galerijske inštitucije.

Umetnost starega veka I in II

Predmeta študente in študentke seznanita z najbolj vplivnimi dosežki starih civilizacij Mezopotamije in Egipta, egejskih kultur bronaste dobe, grške likovne umetnosti in arhitekture ter jim predstavita bistvene slogovne smeri in ikonografske posebnosti ter mnogovrstne nove umetnostne naloge, ki so bile posebno značilne za helenistične monarhije in poznejši rimski imperij.

Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi I in II

Predmeta študentom in študentkam ponujata sklenjeno predstavitev formalnega (oblikovnega) in ikonografskega (vsebinskega) razvoja strok likovne umetnosti od zgodnjega srednjega veka do konca romanike.

Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi I in II

Predmeta študente in študentke seznanjata z razvojem umetnosti od prehoda iz romanskega sloga v zgodnjo gotiko do izteka gotске umetnosti in uveljavljanja renesančnih likovnih form ter z razvojem renesančne umetnosti od njenih zametkov v zgodnjem 15. stoletju do apogeja visoke renesanse v zgodnjem 16. stoletju.

Umetnost novega veka v Zahodni Evropi I in II

Predmeta študente in študentke seznanjata z razvojem zahodnoevropske likovne tvornosti od sredine 16. do sredine 20. stoletja.

Predstavljata oblikovne, vsebinske in funkcijske novosti, ki se pojavijo v slikarstvu, kiparstvu, oblikovanju, arhitekturi in urbanizmu kot posledica spreminjajočih se gospodarskih, družbenih, kulturnih, religioznih in intelektualnih dejavnikov.

Slovenska umetnost srednjega veka I in II

Predmeta obravnavata razvoj arhitekture, kiparstva in slikarstva na Slovenskem po zgodovinskih obdobjih (zgodnji srednji vek, romanika, zgodnja, zrela, pozna gotika), in sicer ob upoštevanju vsakokratnih zgodovinskih okoliščin ter z vidika osnovnih umetnostnozgodovinskih metod in umetnostno zemljepisnih položajev.

Slovenska umetnost novega veka I

Predmet obravnava pregled zgodovine umetnosti zgodnjega novega veka na slovenskem ozemlju in v bližnjih, z njim povezanih središčih. Glavne umetnostne zvrsti so predstavljene v širšem kulturnozgodovinskem kontekstu, poudarjeni so posamezni problemi ikonografije, naročništva, migracij umetnikov in njihovih del, importi ipd.

Slovenska umetnost novega veka II

Predmet zajema zgodovinski pregled od leta 1820 do današnjega časa. Izhajajoč iz kulturnozgodovinskega konteksta temelji na predstavitvi slogovnega in motivnega razvoja ter se od tod usmerja v oznake najznačilnejših ustvarjalcev ter vsestransko interpretacijo in oceno njihovih umetniških del.

Muzeologija

Namen predmeta je študente in študentke seznaniti z muzeologijo kot vedo, ki proučuje muzealnost muzejskih predmetov, dejavnost muzejev, muzejsko teorijo in prakso zaradi varovanja dediščine, njene interpretacije in prenosov njenih sporočil.

Konservatorstvo

Namen predmeta je, da seznanijo študente in študentke z zgodovinskim razvojem ter osnovnimi nalogami in metodami dela v spomeniškem varstvu – konservatorstvu – ter jih usposobi za prevzem začetnih nalog, ki jih imajo umetnostni zgodovinarji na področju konservatorstva.

Umetnostni sistem in razstavljanje sodobne umetnosti

Predmet uvaja študente in študentke v poznavanje in razumevanje umetnostnega sistema in njegovih ključnih deležnikov. Študenti in študentke spoznavajo raznovrstne vidike razstavljanja sodobne in moderne umetnosti.

Fotografija in mediji sodobne umetnosti

Predmet študente in študentke seznanja z mediji, ki so se v 20. stoletju uveljavili poleg tradicionalnih medijev likovne umetnosti, slikarstva in kiparstva ter v sodobni umetnosti pravzaprav prevladujejo: fotografijo, instalacijo, performansom, videom.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer). Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke študijskega programa pridobijo pomembna splošna znanja, med njimi so prav gotovo najbolj pomembna veščina zbiranja in uporabe podatkov ter logično in kritično razmišljanje, pa tudi sposobnost argumentacije in preverjanja znanstvenih teorij. To jim omogoča, da na podlagi samostojnega študija sami oblikujejo svoje zaključke, ki jih znajo tudi smiselno podajati v pisni in ustni obliki.

Diplomanti in diplomantke v okviru študijskega programa pridobijo tudi posebna znanja, vezana na umetnostnozgodovinsko področje. Po zaključku študija poznajo osnove in zgodovino umetnostne zgodovine. Usposobljeni so za kritično vrednotenje umetnostnih spomenikov in njihovo umestitev v ustrezno časovno in prostorsko območje ter samostojno obravnavo spomenikov v Sloveniji in sosednjih regijah. Sposobni so pravilne uporabe umetnostnozgodovinskih metod, predvsem slogovne in ikonografske analize.

Diplomanti in diplomantke študijskega programa razumejo umetnostno zgodovino kot znanstveno disciplino, razumejo pa tudi njene povezave z drugimi humanističnimi in družboslovnimi disciplinami. Diplomanti in diplomantke dvopredmetne smeri svoje umetnostnozgodovinsko znanje še posebej tesno prepletajo z znanji, pridobljeni na drugem študijskem programu.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključenem študijskem programu so diplomanti in diplomantke usposobljeni za opravljanje specifičnih nalog v javnih in zasebnih ustanovah, ki delujejo na področju raziskovanja, varovanja in promocije sodobne kulture, zlasti vizualne in likovne umetnosti, in kulturne dediščine. To so, med drugim, muzeji in galerije ter spomeniškovarstvena služba, pa tudi založbe ter umetniška in kulturna uredništva različnih medijev. Ker kulturna dediščina in umetnost postajata vse bolj pomemben del turistične ponudbe, lahko delujejo tudi na področju turizma. Zaradi svojega širokega poznavanja zgodovine, kulture in umetnosti tako preteklih obdobj kot tudi sedanjega časa se lahko uspešno vključijo tudi v protokolarne dejavnosti.

Diplomanti in diplomantke s svojim strokovnim delom na vseh omenjenih področjih tvorno prispevajo k oblikovanju slovenske kulturne identitete, s čimer imajo pomembno vlogo pri oblikovanju pogojev za splošni gospodarski, družbeni in kulturni razvoj.

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Majča Korošaj
majca.korosaj@ff.uni-lj.si
Soba 340

Telefon

+386 1 241 12 10

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Rebeka Vidrih
rebeka.vidrih@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://umzgod.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati umetnostno zgodovino

»Najbolj preprost odgovor je: ker te veseli. Ampak to ni vedno pogoj. Morda pa te bo, tako kot je mene, zares prevzela in veselila šele med študijem, ko spoznaš, kaj umetnostna zgodovina v resnici ponuja. To je več kot le gledanje umetnosti in ‚pametovanje‘ o slikah. Umetnost je namreč tista, ki povezuje človeštvo, povezuje različne kulture, je skupna v različnih oblikah nam vsem in prek nje lahko spoznavamo svet. Naš svet in svet naših prednikov. Morda je to najbolj oseben način dostopanja do naše preteklosti: prek umetniških stvaritev ... Umetnostna zgodovina omogoča študij, ki ni fokusiran le na umetnost, ampak študentu odpre svet zgodovine, sociologije, filozofije, kulturologije, arheologije itd. Je študij, ki govori o nas, o naši kulturi, o našem svetu, o naši domišljiji in sanjah. Prepričana sem, da je v okviru te široke zgodovine tudi nekaj za vsakega od nas. Nekaj, kar nas navdihuje, intrigira, inspirira, nam postavlja vprašanja, nekaj, kar nas vleče, da raziskujemo in živimo. In ta vprašanja si je vedno vredno postaviti.«

– Tina Murenc, diplomantka prvostopenjskega študijskega programa Umetnostna zgodovina